

Metodika evidencie umeleckej činnosti

Pravidlá evidencie výstupov v CREUČ 2019 - hudobné umenie

Obsah

1. Hudobné umenie - špecifiká evidencie výstupov v CREUČ (k bodu 4. Spoločných pravidiel CREUČ 2019 – Metodiky evidencie umeleckej činnosti)	1
2. Hudobné umenie - v CREUČ neakceptované výstupy (k bodu 4. 2 Spoločných pravidiel CREUČ 2019 – Metodiky evidencie umeleckej činnosti)	2
3. Hudobné umenie - kategorizácia výstupov umeleckej činnosti (k bodu 5. Spoločných pravidiel CREUČ 2019 – Metodiky evidencie umeleckej činnosti)	3
3.1 Hudobné umenie - kritériá pre závažnosť	4
3.2 Hudobné umenie - miera účasti a rozsah	5
4. Hudobné umenie - zoznamy renomovanosti (k bodu 6. Spoločných pravidiel CREUČ 2019 – Metodiky evidencie umeleckej činnosti)	6
5. Hudobné umenie a dokumentácia (k bodu 8. Spoločných pravidiel CREUČ 2019 – Metodiky evidencie umeleckej činnosti)	6
6. Charakteristika vybraných pojmov (k bodu 14. Spoločných pravidiel CREUČ 2019 – Metodiky evidencie umeleckej činnosti)	7

1. Hudobné umenie - špecifiká evidencie výstupov v CREUČ (k bodu 4. Spoločných pravidiel CREUČ 2019 – Metodiky evidencie umeleckej činnosti)

Zásady evidencie umeleckej činnosti

1. V odbore hudobné umenie sa v CREUČ evidujú výstupy v oblasti hudobnej interpretácie a hudobnej tvorby, ktoré vychádzajú z aktuálnych akreditovaných študijných programov v odbore hudobné umenie, prípadne aj iných odborov, ktoré majú vo svojom opise/jadre znalostí explicitne stanovený hudobný umelecký výkon alebo hudobné dielo.

Autor môže vykazovať len taký druh umeleckého výstupu, ktorý vyplýva z jeho odbornej kvalifikácie, nadobudnutej úplným vysokoškolským vzdelaním v umeleckom študijnom odbore hudobné umenie (alebo v ekvivalentnom hudobno-umeleckom odbore) a v študijnom programe, v ktorom vykazuje umeleckú činnosť.

2. V CREUČ sa evidujú pravidelne organizované profesionálne koncerty a koncertné cykly, akceptované sú takisto profesionálne organizované verejné koncerty realizované v priestoroch VŠ vyhradených na tento účel (v koncertnej sále danej vysokej školy), ktoré nesúvisia so študijným procesom.

3. Hudobná dramaturgia sa akceptuje ako autorské dramaturgické dielo. Autor výstupu musí spĺňať kvalifikačný predpoklad (úplné vysokoškolské vzdelanie v príslušnom odbore a študijnom programe zameranom na hudobnú dramaturgiu) ako aj podmienku pedagogického pôsobenia v študijnom programe orientovanom na hudobnú dramaturgiu. Evidovať možno dramaturgické projekty typu závažných medzinárodných alebo národných festivalov - festival možno považovať za jeden umelecký výkon. Dramaturgia jednotlivých koncertov sa v CREUČ neakceptuje.

4. V hudobnom umení je možno evidovať interpretačný výkon alebo dielo z oblasti jazzovej hudby, avšak nie voľné improvizácie. Výstup musí korelovať s príslušným študijným programom, v ktorom získal autor VŠ kvalifikáciu ako aj so študijným programom s jazzovým zameraním, v ktorom pôsobí ako pedagóg, resp. doktorand.

5. Umelecké výstupy, ktorých súčasťou je hra na hudobných alebo nehudobných nástrojoch nesúvisiaca s obsahom aktuálnych akreditovaných študijných programov hudobného umenia, je možné akceptovať iba ako autorské hudobné diela (len v prípade, že autor výstupu je uvedený v programe ako autor alebo spoluautor diela/diel). Nie sú akceptované ako interpretačné výkony, nakoľko nemajú odborné krytie v akreditovaných študijných programoch zameraných na hudobnú interpretáciu.

Reprízované podujatia

Hudobné dielo: V súlade s Vyhláškou je možné evidovať iba prvé uvedenie autorského hudobného diela. Výnimočne možno akceptovať jeho ďalšie uvedenie na významnom renomovanom festivale v zahraničí alebo na Slovensku.

Hudobná interpretácia: V prípade hudobnej interpretácie je akceptovaný aj opakovaný program. Podmienkou je zmena podujatia, miesta, dátumu a inštitúcie. Neevidujú sa reprízy operných predstavení ani inštitucionálnych koncertov (napr.: SF, ŠF Košice, ŠKO Žilina a pod.), ani bezprostredne nasledujúce viacnásobné výstupy v rámci rovnakého podujatia. Reprízy rovnakého programu v rámci jedného súvislého turné hoci aj v rôznych mestách a inštitúciách sa registrujú len raz ako celok.

2. Hudobné umenie - v CREUČ neakceptované výstupy (k bodu 4. 2 Spoločných pravidiel CREUČ 2019 – Metodiky evidencie umeleckej činnosti)

1. Umelecké výkony, ktorých výstupom nie je vytvorenie originálneho autorského diela, resp. interpretačného výkonu v súlade s opisom odboru hudobné umenie (napríklad záujmová umelecká činnosť).

2. Umelecké výstupy, ktoré nemožno považovať za koncerty realizované v profesionálnom režime a v súlade s opisom odboru hudobné umenie (vystúpenia na námestiach, promenádach, jarmokoch, plesoch a pod., ale tiež vystúpenia v rámci bohoslužieb, resp. na verejných podujatiach nekonzertného charakteru, ktoré nemožno považovať za rovnocenné s koncertmi).

3. Pre hudobné umenie nie sú akceptované umelecko - publicistické seriály alebo rozhlasové relácie, nakoľko v týchto prípadoch nejde o vytvorené hudobné dielo alebo hudobnú interpretáciu.
4. Výstupy z oblasti folklóru, populárnej hudby ako aj audiovizuálne resp. intermediálne performancie sa v hudobnom umení neevidujú. Tieto umelecké druhy nie sú súčasťou žiadneho z akreditovaných študijných programov v odbore hudobné umenie.
5. Pre hudobné umenie nie je akceptované tzv. umelecké vedenie výstupu. V zmysle opisu hudobné umenie sa ako hudobná interpretácia akceptuje len dirigovanie. Výnimkou je umelecké vedenie komorných a orchestrálnych telies z pozície hrajúceho koncertného majstra. Uvedenie mena umeleckého vedúceho telesa v programe koncertu je však podmienkou evidencie výstupu.
6. Výstupy autorov, ktorí sú absolventmi neumeleckých študijných odborov ako aj výstupy doktorandov v týchto odboroch, nie sú v CREUČ akceptované, nakoľko ich študijný program v súlade s opisom odboru neobsahuje hudobný umelecký výstup/umelecké dielo.
7. Nie je akceptované dirigovanie rôznych študentských a amatérskych súborov, výnimočne ich možno uznať v prípade účinkovania na významných zahraničných festivaloch.
8. Výstupy na súťažiach sa neakceptujú, akceptuje sa iba verejný koncert v rámci súťaže. (Koncert porotcov, koncert laureátov súťaže, v prípade, že ide o pedagóga alebo doktoranda.)
9. Neakceptujú sa záznamy, v ktorých sa jednotlivé časti jedného výstupu uvádzajú viackrát samostatne (napr. jednotlivé diela komorného recitálu a pod.); výstup možno evidovať len jedenkrát ako celok.
10. Korektné a úplné vyplnenie poľa „Autor a názov diela“ je nevyhnutnou podmienkou pre identifikáciu závažnosti umeleckého výstupu, resp. diela. Pri vykazovaní výstupov umeleckej činnosti pre hudobné umenie je dôležité používať správnu terminológiu, ktorá umelecký výstup identifikuje a určuje jeho správne zaradenie.
11. Podmienkou akceptovania výstupu je kompletná dokumentácia, ktorá identifikuje konkrétneho autora výstupu, názov podujatia, usporiadateľa, dátum a miesto konania, v prípade hudobnej interpretácie aj podrobný program, v prípade autorského diela názov a obsadenie.

3. Hudobné umenie - kategorizácia výstupov umeleckej činnosti (k bodu 5. Spoločných pravidiel CREUČ 2019 – Metodiky evidencie umeleckej činnosti)

3.1 Hudobné umenie - kritériá pre závažnosť

Kategória „Z“ v prvej pozícii:

Hudobná interpretácia závažných diel prinášajúca originálne interpretačné riešenia autora - interpreta, akceptovaného medzinárodným odborným prostredím (napr.: recitál alebo CD nahrávka zo sólovej alebo komornej tvorby v trvaní minimálne 40 min., sólový koncert s orchestrom (*nad 15 min.*), sólový part v oratoriálnych dielach, sólistická postava zásadného významu v opere, dirigovanie opery, dirigovanie celovečerného koncertu). Za závažný výstup možno považovať aj interpretáciu menšieho rozsahu (od 20 min.) na významnom podujatí, pokiaľ ide o závažné diela a autora akceptovaného medzinárodným odborným prostredím. V tomto prípade je však potrebné upraviť percentuálny podiel, mieru účasti i rozsah (podľa platnej vyhlášky sa rozsah, aj miera účasti premieta do druhej pozície).

Hudobné dielo – vytvorenie originálneho symfonického/vokálno-inštrumentálneho/komorného alebo sóloveho diela zásadného a objavného významu v rozsahu nad 15 min., CD nahrávka závažného originálneho diela/diel v rozsahu nad 15 min. Za závažné možno považovať aj dielo menšieho rozsahu, pokiaľ ide o premiérové uvedenie na významnom podujatí národného alebo medzinárodného významu a originálna tvorba autora je akceptovaná medzinárodným odborným prostredím. V tomto prípade je potrebné uviesť v druhej pozícii menší rozsah (podľa platnej vyhlášky sa rozsah, aj miera účasti premieta do druhej pozície).

Kategória „Y“ v prvej pozícii

V prvej pozícii zaradujeme Y v prípade hudobnej interpretácie alebo hudobného diela, ktoré prinášajú originálne riešenia autorov/interpretov, akceptovaných v národnom kontexte. Tu zaradujeme aj výstupy, pozostávajúce zo skladieb alebo repertoárovej dramaturgie menej závažného významu, menších foriem, klavírnu spoluprácu sprievodného charakteru, menšiu postavu v opere a pod. Menšiu závažnosť priznávame tiež všade tam, kde predmetom výstupu nie sú originálne komorné diela.

Kategória „X“ v prvej pozícii:

Ostatné umelecké výstupy a diela, ktoré zodpovedajú kritériám DUC hudobné umenie. Klavírne, resp. organové sprievody menej závažného charakteru, interpretácia menej náročných aranžmánov s uvedením autora, interpretácia úprav pre rôzne komorné zoskupenia s uvedením autora, menej náročné basso continuo, inštrumentálne party sprievodného charakteru, orchestrálne party a pod.

3.2 Hudobné umenie - miera účasti a rozsah ¹

Kategória „Z“ v druhej pozícii:

Samostatná miera účasti väčšieho rozsahu sa eviduje pri výkone dirigenta, pri uvedení hlavnej postavy v opere alebo sólového partu v oratóriu, pri sólistickom výkone s orchestrom (napr. koncert pre klavír a orchester, dvojkonzert pre husle, klavír a orchester), pri sólovom a komornom recitáli, v komornej hudbe aj v prípade etablovaného a medzinárodne akceptovaného komorného ansámblu do 5 osôb (duo, trio, kvarteto, kvinteto). Podmienkou samostatnej miery účasti v komornom ansámblu je interpretácia originálnych a závažných komorných diel (napr.: sonáta pre husle a klavír, klavírne trio, dychové kvinteto, sláčikové kvarteto). V príslušných poliach formuláru je potrebné uviesť spoluúčinkujúcich aj v prípade, ak nie sú zamestnancami VŠ. V prípade samostatnej účasti je percentuálny podiel 100% pre každého autora výstupu umeleckej činnosti.

Kategória „Y“ v druhej pozícii:

Skupinová miera účasti väčšieho rozsahu sa týka menších a v koncertnom živote etablovaných rôznych komorných zoskupení (od veľkosti sexteta), resp. príležitostných komorných ansámblov od dua po kvintet so závažným komorným repertoárom.

Akceptovať možno iba také zoskupenia, v ktorých je autor výstupu preukázateľne identifikovaný v dokumentácii výstupu. Výnimočne, najmä v prípade renomovaných podujatí možno zaradiť do tejto kategórie výstupy koncertných majstrov rôznych komorných a orchestrálnych zoskupení, prípadne orchestrálnych hráčov dychovej sekcie. Dokumentácia autora výstupu je podmienkou.

Kategória „X“ v prvej a „V“ v druhej pozícii:

Kolektívna účasť – výstupy orchestrálnych hráčov pri väčších komorných zoskupeniach (od veľkosti komorného orchestra) sa akceptujú **len v prípade renomovaných podujatí**. Koncertní majstri a hráči na dychových nástrojoch si uvádzajú kategórie YVZ alebo YVY, ostatní orchestrálni hráči XVZ alebo XVY (podľa teritoriality výstupu). **Identifikácia autora výstupu v dokumentácii je podmienkou**. V prípade orchestrálnych hráčov sa uvádza 5-10 % podiel účasti na výstupe, nakoľko počet členov orchestra je vysoký.

Väčší rozsah

- hudobná interpretácia nad 40 min., akceptujú sa sólistické koncerty s orchestrom nad 15 min. (druhá pozícia „Z“ – samostatná, resp. „Y“ – skupinová účasť),
- hudobné dielo nad 15 min. (druhá pozícia – „Z“)

¹ Poznámka: Kategorizácia evidencie umeleckej činnosti podľa charakteristiky vo vyhláške je všeobecná, preto je odôvodnená podrobná metodika hodnotenia v MP. Druhé písmeno vo vyhláške nevyjadruje vždy výkon jednotlivca. Vyhláška hovorí o rozsahu a autorskom podiele - t. j. v HU ide o samostatnú, skupinovú alebo kolektívnu účasť - t. j. podiel autora na diele. Vyhláška síce hovorí aj o rozsahu v druhej pozícii, no v HU je rozsah zároveň súčasťou závažnosti, t. j. prvej pozície. To je odborné nespochybniteľné. Recitál o rozsahu 40 a viac minút je podmienkou závažnosti.

Menší rozsah

- hudobná interpretácia nad 20 min. (druhá pozícia „X“ – samostatná, resp. „V“ – skupinová účasť), výnimočne aj kratšia ako 20 min., pokiaľ ide o autora akceptovaného medzinárodným odborným prostredím, renomované podujatie a interpretáciu závažného diela,
- hudobné dielo nad 10 min. (druhá pozícia – „X“), výnimočne aj kratšie ako 10 min., pokiaľ ide o autora akceptovaného medzinárodným odborným prostredím, renomované podujatie a vytvorenie diela pre orchesterálne alebo komorné obsadenie od veľkosti klavírneho tria.
- v prípade menšieho rozsahu výstupu a autora bez výraznejšieho presahu v medzinárodnom kontexte sa znižuje aj závažnosť prvej pozície na kategóriu „Y“.

Veľmi malý rozsah

- hudobná interpretácia kratšia ako 20 min. Okrem menšieho rozsahu v druhej pozícii sa znižuje aj závažnosť v prvej pozícii a eviduje sa ako „ostatný“ výstup (t. j. v prvej pozícii sa uvedie „X“, v druhej pozícii „X“ – samostatná, alebo „V“ – skupinová účasť),
- hudobné dielo kratšie ako 10 min. Okrem menšieho rozsahu v druhej pozícii sa znižuje aj závažnosť v prvej pozícii a eviduje sa ako „ostatný“ výstup (v prvej pozícii sa uvedie „X“).

Poznámka: V rozšírenom zápise o rozsahu (dĺžke) výstupu v minútach sa uvádza skutočný rozsah výstupu (výkonu/diela) a nie dĺžka celého koncertu a diel, pokiaľ na ňom účinkovali aj ďalší účinkujúci a boli uvedené aj diela iných autorov.

4. Hudobné umenie - zoznamy renomovanosti (k bodu 6. Spoločných pravidiel CREUČ 2019 – Metodiky evidencie umeleckej činnosti)

Renomovanosť a špecifiká druhov umeleckej činnosti

Vydavateľstvo možno považovať za renomované pre **hudobné umenie** pokiaľ kontinuálne vydáva CD s klasickou hudbou špičkových interpretov a autorov a distribuuje ich aj do zahraničia, pokiaľ má jeho činnosť dlhodobú tradíciu, (na Slovensku najmä Diskant, Pavlikrecords, vydavateľstvá vysokých umeleckých škôl s preukázateľnou viac než 5-ročnou aktívnou činnosťou).

Kostoly a hudobné umenie: (pokiaľ sa v nich uskutočňuje umelecký výstup) nemôžu byť renomované, môžu byť renomované iba významné koncertné cykly, ktoré sa uskutočňujú v kostoloch.

5. Hudobné umenie a dokumentácia (k bodu 8. Spoločných pravidiel CREUČ 2019 – Metodiky evidencie umeleckej činnosti)

V prípade evidencie výstupu pre **hudobné umenie dokumentácia musí identifikovať meno autora výstupu, usporiadateľa podujatia, miesto, dátum, ako aj podrobný program koncertu, pri autorskom hudobnom diele jeho presný názov vrátane uvedenia častí, pokiaľ ide o cyklické dielo.** Predloženie dokumentácie autorom v podobe elektronickej prílohy nemožno automaticky stotožniť s jeho čestným prehlásením o autorstve. Pokiaľ je ako dokumentácia použité CD - musí byť pripojený v poli „Prílohy“ viditeľne celý obal **s internými identifikátormi CD nahrávky** (najmä registrované katalógové číslo, vydavateľstvo a rok vydania CD) a booklet s kompletnými údajmi o dielach, autoroch skladieb a účinkujúcich. Všetky prílohy deklarované v poli „Dokumentácia realizácie výstupu/výkonu“ musia byť aj reálne priložené v elektronickej podobe v poli „Prílohy“.

Pri hudobnej dramaturgii – tak, ako pri každom zázname, je potrebné doložiť príslušnú dokumentáciu, ktorá jednoznačne identifikuje autora dramaturgického diela (napr. naskenovaný bulletin celého festivalu s kompletnou dramaturgiou koncertov, odborným komentárom a jasne uvedeným menom autora dramaturgického projektu).

V dokumentácii – programe koncertu – musí byť okrem usporiadateľa uvedený aj konkrétny program s interpretovanými dielami a menami autorov.

V hudobnom umení v prípade dostatočne relevantného programu alebo bulletinu hudobného podujatia – odkaz na webovú stránku, screenshot, pozvánka či plagát nie sú nevyhnutné.

6. Charakteristika vybraných pojmov (k bodu 14. Spoločných pravidiel CREUČ 2019 – Metodiky evidencie umeleckej činnosti)

Vysvetlivky a spresňujúce údaje – hudobné umenie

Hudobné dielo - pre potreby evidencie v CREUČ: vytvorenie a verejné predvedenie originálneho autorského hudobného diela v oblasti komornej, symfonickej a opernej tvorby.

Hudobná interpretácia – umelecká interpretácia hudobného diela, verejná prezentácia umeleckého výkonu (recitály, polrecitály, komorné koncerty, sólistické koncerty s orchestrom, stvárnenie závažnej úlohy v opere, dirigovanie orchestrálneho alebo zborového telesa, dirigovanie operného diela).

Interpretačný výkon alebo hudobné dielo skladateľa zaznamenané na CD sa eviduje v CREUČ. Kategória je definovaná podľa parametrov hodnotenia umeleckého výkonu - závažnosť, miera účasti, teritorialita. Renomovanosť súvisí s renomovanosťou hudobného vydavateľstva v odbore hudobné umenie.

Hudobná dramaturgia - výstup možno zaevidovať vo formulári: Hudobné umenie – hudobné dielo ako autorský výstup, pričom ako jeden výstup sa eviduje kompletný dramaturgický projekt. Informácia, že ide o dramaturgický projekt sa uvedie v poli „Ďalšie údaje“

Operná réžia - v hudobnom umení nie je akreditovaným študijným programom ani predmetom. Z uvedených dôvodov sa pre potreby evidencie v CREUČ eviduje výstup umeleckej činnosti operná réžia v príslušnom registračnom formulári pre divadelné umenie

ako autorský výstup umeleckej činnosti. Rovnako **scénická hudba** alebo **filmová hudba**, ktoré sú súčasťou divadelného alebo filmového diela.

Libreto – možno považovať za autorský dramatický text prednostne v žánroch oratórium, opera, opereta, muzikál a eviduje sa v divadelnom umení. Dokladovanie textovej podoby diela sa nepožaduje. Podmienkou uznania výkonu je javisková (resp. adekvátne verejná, koncertná) podoba umeleckého výstupu a jeho príslušná dokumentácia.